

Esztergom környéki források aktuális állapota

Pánczél Emese, Csondor Katalin, Erőss Anita
ELTE TTK, Általános és Alkalmazott Földtani Tanszék, Tóth József és Erzsébet
Hidrogeológia Professzúra, 1117 Budapest Pázmány P. sétány 1/c

A források a felszín alatti vízáramlások természetes felszínre lépési pontjai, jellemzőik (hozam, hőmérséklet, fiziko-kémiai paraméterek) és ezek időbeli változásai a mögöttes áramlási rendszerről és az e mentén zajló közet-víz kölcsönhatásokról nyújtanak információt, ezáltal a terület hidrogeológai működéséről is képet kaphatunk.

A kutatás fókuszában Esztergomban és környékén található források álltak. Első lépésben korábbi forráskataszteri adatok alapján a források fakadási szintjét, vízáradó közetét, hozamadatait, hőmérsékletét és vízkémiai paramétereit értékeltük. Ezt követően a terepbejárások alkalmával felmértük a kataszterben szereplő források aktuális állapotát, valamint amennyiben lehetőség volt rá, a vízmintákat laboratóriumban vízkémiai analitikai vizsgálatoknak vetettük alá.

A különböző vízáradó közetű, magas fakadási szintű, ingadozó hozamú, alacsony hőmérsékletű, valószínűleg lokális áramlási rendszerekhez tartozó források között kivételt képezett a térség néhány, Duna-parton felszínre törő, 24-27 °C-os vízhőmérsékletű, jelentős hozamú karsztforrása, melyek a várostól délnyugatra elhelyezkedő Dunántúli-középhegység felső triász karbonátos főkarsztvíztárolójából kapják vizüket, így magasabb rendű áramlási rendszer megcsapolódási pontjai. Ezen karsztforrásokról a múlt század második felében készült kataszterekben alig található adat, hiszen a Dorogi-medencében folytatott szénbányászat vízszivattyúzása miatt vizük elapadt, és csak most, a rendszer regenerálódása után van ismét számottevő hozamuk. Jelen kutatás tehát főként a térség karsztforrásainak esetében nevezhető hiánypótló jellegűnek.

A kutatást az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-17-4 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programja támogatta.